

Ε. Μ. Δ. Υ. Δ. Α. Σ / Κ. Μ.

**ΕΝΩΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Μανουσογιαννάκη 6, ΤΚ 54621, ΤΘ 50511, Θεσσαλονίκη τηλ 2310243271-2 fax 2310243273
emdydaskm.blogspot.com, kmemdydas@gmail.com

Θεσσαλονίκη, 29/4/2019

Αρ. Πρωτ.:211

- ΠΡΟΣ:**
- Υπουργό Εσωτερικών, κ. Αλέξη Χαρίτση
 - Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, κ. Χρήστο Σπίρτζη
 - Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σωκράτη Φάμελλο
 - Υφυπουργό Εσωτερικών Μακεδονίας-Θράκης, κα. Ελευθερία Χατζηγεωργίου
 - ΠΟ ΕΜΔΥΔΑΣ
 - ΤΕΕ
 - ΤΕΕ/ΤΚΜ

**Θέμα: Δημόσια έργα για την αποκατάσταση φυσικών καταστροφών από
Υπηρεσίες Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και των Δήμων και
Διαχείριση Ρεμάτων**

Με το παρόν σας ενημερώνουμε σχετικά με δημόσια έργα που αφορούν στην αποκατάσταση φυσικών καταστροφών από Υπηρεσίες Πολιτικής Προστασίας των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, της Κεντρικής Μακεδονίας.

Οι Υπηρεσίες Πολιτικής Προστασίας των ΟΤΑ Α' και Β' β. (Γραφεία ή Τμήματα Πολιτικής Προστασίας στους Δήμους και Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας στις Περιφέρειες), έχουν

ως έργο τους τις δράσεις εκείνες για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών. Οι υπηρεσίες αυτές, θεσμοθετήθηκαν με τον Ν.3013/2002, ενώ μετά την ισχύ του «Καλλικράτη» ανέλαβαν να φέρουν εις πέρας ένα δύσκολο έργο, με νέες αρμοδιότητες να προστίθενται συνεχώς, **χωρίς θεσμική ενίσχυση** (ως προς τον καθορισμό των προσόντων που πρέπει να έχουν τα στελέχη πολιτικής προστασίας) και **χωρίς στελεχιακή ενίσχυση** (με ρύθμιση ενός ελάχιστου αριθμού προσωπικού που θα υπηρετεί στις μονάδες αυτές). Η μόνη ρύθμιση που έγινε, επέφερε επιπλέον επιβάρυνση στο προσωπικό, με τον ορισμό των υπηρεσιών αυτών ως 24ωρης λειτουργίας, χωρίς ωστόσο, το υπάρχον προσωπικό να μπορεί να λειτουργήσει σε βάρδιες επί 24 ώρες, 7 ημέρες την εβδομάδα για την αντιμετώπιση και αποκατάσταση καταστροφών, όταν αυτές συμβαίνουν. Και είναι γνωστό σε όλους ότι, πλέον συμβαίνουν με μεγάλη συχνότητα και ισχυρή ένταση, λόγω της κλιματικής αλλαγής.

Όπως ισχύει σήμερα, οι Υπηρεσίες Πολιτικής Προστασίας, μετά από κατευθυντήριες οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (Γ.Γ.Π.Π.), μπορούν να συντάξουν έναν «Πίνακα Εργοληπτών». Πριν από την κλήση τους για συνδρομή σε χωματουργικές ή άλλες επείγουσες εργασίες, οι εργολήπτες έχουν συμφωνήσει σε συγκεκριμένες τιμές δαπάνης ωρομισθίου,. Για την έγκριση των τιμών ωρομισθίων, οι ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού ακολουθούν μια διαδικασία έγκρισης από την Εκτελεστική και Οικονομική Επιτροπή του εκάστοτε Φορέα. Οι εργολήπτες, όπως διαφαίνεται από τη μέθοδο που ακολουθείται, λαμβάνουν την ίδια αμοιβή, για παρόμοια παροχή υπηρεσίας. Κατά τη διάρκεια μια εκτεταμένης καταστροφής, όπου τα μέσα και υλικά ενός Φορέα δεν επαρκούν για να αντιμετωπίσουν το φαινόμενο και τις καταστροφές, ενεργοποιείται η διαδικασία της κλήσης εργοληπτών στο έργο του Φορέα, ο οποίος εν συνεχεία πληρώνει απολογιστικά τις εργασίες αυτές.

Επίσης, για την οικονομική ενίσχυση ενός ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού (αμέσως μετά από μια καταστροφή), μέσω ένταξης νέων έργων άμεσης αποκατάστασης ζημιών σε υποδομές λόγω φυσικής καταστροφής (π.χ. σεισμοί, θεομηνίες, έντονα καιρικά φαινόμενα, δασικές πυρκαγιές), απαιτείται η υποβολή πρότασης από τον Φορέα, με την συνολική αποτίμηση της ζημιάς για την πληγείσα περιοχή. Αυτή η πρόταση κατατίθεται, μέσω ενός «Τεχνικού Δελτίου Έργου (ΤΔΕ) για αποκατάσταση ζημιών από Φυσικές Καταστροφές» (ΑΔΑ:ΩΓΒ8465ΧΙ8-877), για την οικονομική ενίσχυση των έργων αποκατάστασης (από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων), που αφορά σε περιοχή ευθύνης τόσο των Δήμων όσο και των Περιφερειών και πρέπει να υποβληθεί εντός 5 εβδομάδων από την πρώτη επέλευση ζημιάς, λόγω φυσικής καταστροφής.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, η ΕΜΔΥΔΑΣ/ΚΜ παραθέτει τα εξής ζητήματα, τα οποία απαιτούν **θεσμική ρύθμιση**:

1. Για την ενεργοποίηση των εργοληπτών που συνδράμουν σε μια καταστροφή, δεν προκύπτει από τις οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. με ποια κριτήρια γίνεται η επιλογή των εργοληπτών από μια δεξαμενή ονομάτων και εντέλει με ποιο τρόπο διασφαλίζονται δυο από τις αρχές της δημόσια διοίκησης: της αμεροληψίας και της ισότητας. **Οι αμοιβές προς τους εργολήπτες πρέπει να είναι ίσες μόνο για παρόμοια παροχή υπηρεσίας ενώ η επιλογή εργοληπτών πρέπει να ρυθμιστεί με συγκεκριμένο τρόπο, που να διασφαλίζεται η αμεσότητα της ενέργειας από την Πολιτική Προστασία, αλλά ταυτόχρονα και η αρχή της αμεροληψίας και της ισότητας.** Άλλωστε για τους λόγους αυτούς, ο ν.4412/2016 στο άρθρο 118 «Απευθείας ανάθεση» όρισε την δημόσια ηλεκτρονική κλήρωση ως μέθοδο απευθείας επιλογής αναδόχου, με ταυτόχρονη εξαίρεση του από τον κατάλογο για όλο το υπόλοιπο του ίδιου έτους.
2. Η παραπάνω ενεργοποίηση εργοληπτών και ο συντονισμός των εργασιών αποκατάστασης, γίνεται από τις Υπηρεσίες Πολιτικής Προστασίας δηλ. οι υπηρεσίες αυτές εμπλέκονται στο τεχνικό αντικείμενο αρμοδιότητας των Τεχνικών Υπηρεσιών των Φορέων. **Πιστεύουμε ακράδαντα ότι το τεχνικό αντικείμενο πρέπει να παραμείνει αυστηρά στις Τεχνικές Υπηρεσίες για λόγους ασφάλειας και ποιότητας έργων και εργασιών.** Οι Υπηρεσίες Πολιτικής Προστασίας μπορούν να συνεργάζονται με τις Τεχνικές Υπηρεσίες για την κήρυξη των περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, αλλά από την στιγμή της έκδοσης μιας τέτοιας απόφασης και μετά, οι Τεχνικές Υπηρεσίες των Φορέων πρέπει να έχουν τον πλήρη έλεγχο όλων των διαδικασιών επίβλεψης και παραλαβής των έργων, εργασιών ή προμηθειών.
3. Βάσει νομοθεσίας, οι καθαρισμοί φερτών υλών, από το οδικό δίκτυο, ρέματα και ποτάμια των περιοχών που έχουν πληγεί από πλημμύρες, δεν απαιτούν κάποιου είδους μελέτη, αλλά μόνο επίβλεψη των εργασιών καθαρισμού. Παραμένει όμως ένα καθαρά τεχνικό αντικείμενο που όμως υλοποιείται σε πολλές περιπτώσεις από Υπηρεσίες Πολιτικής Προστασίας, οι οποίες χωρίς το κατάλληλο τεχνικό προσωπικό υλοποιούν επιστημονικό - τεχνικό αντικείμενο (σύνταξη Τεχνικών Δελτίων, έλεγχος λογαριασμών απολογιστικών εργασιών, παραλαβή εργασιών κλπ). **Τονίζουμε ότι θεσμικά δεν νομιμοποιούνται οι Υπηρεσίες αυτές να εκτελούν τεχνικό αντικείμενο και πρέπει άμεσα να υπάρξει ρύθμιση επ' αυτού του ζητήματος.**

4. **Ρύθμιση επίσης, πρέπει να υπάρξει στον τρόπο καταμέτρησης των εργασιών**, καθώς γίνεται σαφές ότι η καταμέτρηση «ωρών εργασίας» δεν μπορεί να είναι ένας αντικειμενικός τρόπος υπολογισμού των απολογιστικών εργασιών, ειδικά σε εργασίες που διαρκούν ολόκληρους μήνες!
5. Ένα ζήτημα που έχουμε εντοπίσει και είναι κατά την άποψη μας το σημαντικότερο για την ποιότητα και ασφάλεια των κατασκευών και της ζωής των ανθρώπων, αφορά τα δημόσια έργα εκείνα τα οποία «σπάζουν» σε προμήθειες υλικών και παροχή υπηρεσιών (εργασιών) και υλοποιούνται από Υπηρεσίες Πολιτικής Προστασίας χωρίς εγκεκριμένες μελέτες. Τελευταία, είναι της μόδας, Δημόσια Έργα που απαιτούν μελέτη καθώς αφορούν πχ. σε σταθεροποίηση πρανών, γίνονται ως προμήθεια συρματοκιβωτίων και παροχή υπηρεσίας (εργασίας) τοποθέτησης αυτών. Αποτελεί μια απαράδεκτη πρακτική, η οποία αντί να προάγει την προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας του πληθυσμού, την θέτει σε κίνδυνο, σπαταλώντας ταυτόχρονα δημόσιο χρήμα σε έργα που δεν έχουν μελετηθεί. Επίσης, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι ο «Καθαρισμός Ρεμάτων» δεν είναι μια απλή διαδικασία όπως «καθαρισμός χώρων από χόρτα» ή «καθαρισμός από μπάζα» κ.α. αλλά, μια «Διαχείριση των Ρεμάτων». Όπως αντιμετωπίζεται η διαδικασία σήμερα, οι μέθοδοι καθαρισμού που επιλέγονται, σε κάποιες περιπτώσεις προκαλούν την ενίσχυση, παρά την αποφυγή των πλημμύρων. Ενώ, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι τα ρέματα αποτελούν παράγοντες αντιπλημμυρικής προστασίας, φυσικοί αεραγωγοί και μαζί με την χλωρίδα και πανίδα τους, συνιστούν ιδιαίτερα οικοσυστήματα. **Επομένως η διαχείρισή τους (η οποιαδήποτε επέμβαση) αποτελεί επιστημονικό και τεχνικό αντικείμενο και όχι, μια απλή εργασία.**
6. Τέλος επισημαίνουμε ότι, **απαιτείται ρύθμιση από την Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας, για την τροποποίηση των όρων των καθαρισμών ρεμάτων και των βασικών προδιαγραφών ανασχεδιασμού, διαχείρισής τους**. Να λαμβάνεται υπόψη στη σύνταξη μελέτης καθαρισμού ρεμάτων, προϋπάρχουσες περιβαλλοντικές ή αντιπλημμυρικές μελέτες, στοιχεία πλημμυρικών φαινομένων και η οριοθέτηση του ρέματος. **Να υπάρξει ρύθμιση, από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, για υποχρεωτική οριοθέτηση όλων των Ρεμάτων η οποία θα λαμβάνεται υπόψη για οποιαδήποτε εργασία διαχείρισής τους**. Κατά επέκταση αυτών των ρυθμίσεων, **οποιαδήποτε επέμβαση σε Ρέμα (συμπεριλαμβανομένης του καθαρισμού) πρέπει να αντιμετωπίζεται ως**

Έργο και όχι ως Εργασία, ώστε να υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία επίβλεψης και παρακολούθησης, ποιοτικά και ποσοτικά.

Η ΕΜΔΥΔΑΣ/ΚΜ έχοντας εντοπίσει τα παραπάνω ζητήματα, αναδεικνύει το πρόβλημα με σκοπό να υπάρξει άμεση ρύθμιση της Νομοθεσίας που αφορά στην Αντιμετώπιση και Αποκατάσταση καταστροφών και στη Διαχείριση των ρεμάτων, ώστε να μπορούν Φορείς να ανταποκρίνονται άμεσα με σκοπό την Προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας του πληθυσμού, διασφαλίζοντας όμως τις αρχές της Δημόσιας Διοίκησης και της Ασφάλειας και Ποιότητας των κατασκευών.

Ο Πρόεδρος

Τσουμαλάκος Νέστορας

Για το ΔΣ της ΕΜΔΥΔΑΣ ΚΜ

Η Γενική Γραμματέας

Μακνέα Κριστίνα Ηλέκτρα